

Daně z příjmů

**přehledy, daňové
a účetní tabulky**

**169 názorných přehledů, 27 tabulek
a 6 příloh**

zahrnuty novely pro rok 2025

v přehledech zahrnuty odkazy na DPH i účetnictví

podmínky spoření na stáří

podmínky pro daňovou podporu spoření ve stáří

podmínky pro pojištění dlouhodobé péče

přepočety měny pro výpočet daně

*netradiční pomůcka vhodná pro účetní,
podnikatele, kontrolní činnost*

**PRÁVNÍ STAV VČETNĚ
DAŇOVÉHO BALÍČKU 2025**

Jiří Dušek

Daně z příjmů

**přehledy, daňové
a účetní tabulky**

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude *restně stíháno*.

Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou *bez souhlasu nositele práv zakázány*.

Edice Účetnictví a daně

Ing. Jirí Dušek

Daně z příjmů přehledy, daňové a účetní tabulky

Vydala GRADA Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

tel.: 234 264 401

www.grada.cz

jako svou 9 887. publikaci

Realizace obálky Vojtěch Kočí

Sazba Monika Koucká

Odborná redaktorka Ing. Michaela Průšová

Počet stran 224

Šestnácté vydání, Praha 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016,
2017, 2020, 2023, 2024, 2025

Vytiskla tiskárna Typodesign, s.r.o., České Budějovice

© GRADA Publishing, a.s., 2025

ISBN 978-80-271-7760-8 (pdf)

ISBN 978-80-271-5663-4 (print)

Obsah

Seznam přehledů	6
Seznam tabulek	9
Úvod	10
Přehledy	11
Tabulky	180
Příloha č. 1 – Co je a co není samostatnou věcí v budovách a stavebách podle pokynu GFŘ-D-59	210
Příloha č. 2 – Protokol o likvidaci zásob	212
Příloha č. 3 – Výplata podílů na zisku	213
Příloha č. 4 – Finanční majetek – účtování a oceňování v roce 2025	214
Příloha č. 5 – Zdaňování neziskových subjektů v roce 2025	216
Příloha č. 6 – Odpisování osobních aut kategorie M ₁ od roku 2024	217
Seznam publikací vydaných autorem	219

Seznam přehledů

Informace k daním	11
Soustava daní	12
Vždy mějte na paměti	13
Daňové souvislosti	14
Co je a není daňovým nákladem	15
Výdaje (náklady) FO	16
Paušální daň – pásma	17
Paušální zálohy (§ 38lk)	18
Paušální daň – rozhodné příjmy	19
Paušální daň – evidence příjmů	20
Paušální výdaje	21
Výdaje paušálem u FO	22
Spolupracující osoby (§ 13)	23
Nedaňový náklad – nedaňový výnos	24
Nerealizované kurzové rozdíly	25
Opravy základu daně (§ 23)	26
Dodatečné vyměření daně	27
Daň stanovená podle pomůcek	28
Daň vybíraná srážkou (§ 38d)	29
Srážková daň z příjmů daňových rájů	30
Směrnice ATAD v ZDP	31
Solidární progresivní zvýšení daně a zálohy	32
Zdanění nerezidentů v ČR	33
Daně a poplatky	34
Závazné posouzení	35
Úrok z prodlení	36
Posečkání, prominutí daní a příslušenství	37
Evidence plateb v hotovosti	38
Brutace (§ 38s)	39
Některé daňové věci	40
Věcná břemena (služebnosti)	41
Směna	42
Narovnání	43
Odpočet výdajů na výzkum a vývoj	44
Oznámení o záměru výzkumu a vývoje	45
Výdaje na výzkum a vývoj	46
Projektová dokumentace výzkumu a vývoje (§ 34c)	47
Odpočet na podporu odborného vzdělávání	48
Pojistná událost (na konci roku)	49
Zdanění dluhů (§ 23/3/a/11)	50
Uplatnění daňové ztráty	51
Období pro daň	52
Zálohy na daň z příjmů (§ 38a)	53
Výše záloh daně z příjmů (§ 38a)	54
Hospodářský rok	55
Přechod na hospodářský rok	56
Minimum daňové optimalizace	57
Dohody o provedení práce	58
Přehled dohod v roce 2025	59

Bezplatné poskytnutí vozidla zaměstnanci (§ 6/6)	60
Zaměstnanec – zaměstnavatel	61
Benefity zaměstnanců limity (§ 6/9/d)	62
Obecné benefity zaměstnanců	63
Závislá práce × švarcsystém od 1. 1. 2012	64
Rekvalifikace	65
Prohlubování a zvyšování kvalifikace	66
Motivační příspěvek studentům (§ 24/2/zu)	67
Náhrada mzdy za neschopnost	68
Stravování	69
Stravovací paušál	70
Stravování – závodní jídelny	71
Pití na pracovišti	72
Motivační pojištění	73
Motivační pojištění (§ 25/1/zn)	74
Slevové karty (§ 24/2/zd)	75
Evidence jízd	76
Paušální výdaj na dopravu	77
Výdaje na reklamu	78
Výdaje na reprezentaci	79
Reklamní předměty	80
Reklamní soutěže a reklamní slosování	81
Výhry z hazardních her	82
Církevní restituce	83
Nezaplacené zdravotní a sociální pojištění	84
Manka a škody daňově	85
Co není daňovou škodou (§ 25/2)	86
Prokazatelně provedená likvidace zásob (§ 24/2/zg) od 1. 1. 2008	87
Škoda na cizím majetku	88
Bezúplatné plnění – limity – uznatelnost	89
Bezúplatné plnění daňově uznatelné	90
Komu a na co lze daňově darovat	91
Bezúplatná plnění na živel	92
Obdarovaný	93
Odměny dárcům krve	94
Členské příspěvky právnickým osobám	95
Profesní komory s povinným členstvím	96
Daňové přiznání FO	97
Oznámení o osvobozených příjmech FO	98
Domácnost	99
Sleva na manžela (§ 35bb)	100
Bytová potřeba – definice (§ 4b)	101
Bytová potřeba – osvobození od daně (§ 4/1)	102
Bytová potřeba – uznané úroky z úvěrů (§ 15/3,4)	103
Nahodilý příjem (§ 10)	104
Nezaplacené náklady v DE	105
Předčasné ukončení zemědělské činnosti FO	106
Přechod z daňové evidence na účetnictví	107
Úmrtí podnikatele	108
Výřazení motorového vozidla FO z OM	109

Jednatelé a společníci s. r. o.	110
Zdanění podílů na zisku a převodu podílů	111
Definice společností pro účely ZDP	112
Osvobození úroků a licenčních poplatků	113
Podmínky osvobození z podílů na zisku	114
Spojené osoby (§ 23/7)	115
Cena obvyklá – definice	116
Cena obvyklá (např. § 23/7)	117
Kdy lze úroky daňově od FO	118
Výprosa – výpůjčka – zápůjčka – úvěr	119
Bezúročné i úročené půjčky	120
Soukromé životní pojištění (§ 6)	121
Soukromé životní pojištění (§ 15)	122
Spoření na stáří	123
Daňová podpora produktů spoření na stáří (§ 15b/1)	124
Podmínky navrácení daňové podpory produktu spoření na stáří (§ 15b/4)	125
Vznik příjmů navrácením daňové podpory produktu spoření na stáří (§ 15b/5, 6)	126
Pojištění dlouhodobé péče (§ 15c)	127
Finanční náklady (§ 25/1/w)	128
Rychlý výpočet pro § 25/1/w	129
Vstupní cena majetku u FO (§ 29)	130
Odpisování majetku	131
Odpisové skupiny	132
Omezení u osobních aut od roku 2024	133
Mimořádné odpisy (§ 30a)	134
Příklady na mimořádné odpisy	135
Odpisy HM k výrobě sluneční energie (§ 30b) (účinnost do 31. 12. 2024)	136
Pěstitelské celky	137
Zvířata	138
Nehmotný majetek	139
Co není nehmotným majetkem	140
ISO	141
Goodwill	142
Dotace	143
Odpisování movitých věcí	144
Movité věci a zvířata	145
Soubor majetku	146
Komponentní odpisování	147
Výhrada vlastnictví	148
Předčasné užívání, zkušební provoz	149
Povinné předání majetku – vyvolaná investice	150
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	151
Vstupní cena a technické zhodnocení (TZ)	152
TZ hrazené nájemcem	153
Podmínky řádného ukončení FL	154
Převod TZ na pronajímatele	155
Vstupní cena u pronajímatele	156
Výdaje nad rámec nájemného	157
Příjmy z prodeje hmotných movitých věcí (§ 4/1/c)	158
Pořízení majetku na úvěr	159
Finanční leasing (§ 21d)	160

Finanční leasing – doby odpisování	161
Odpisování nájemce u FL	162
Daňový výpočet FL	163
Odkoupení předmětu FL	164
Neodkoupení předmětu FL	165
Opravné položky pohledávek	166
Odpis pohledávky u dlužníka (§ 24/2/y)	167
Daňově výhodné vyřazení pohledávky	168
Vyřazení pohledávky do 30 000 Kč	169
Výše daňových opravných položek pohledávek	170
Postup vyřazení pohledávky	171
Postoupení pohledávek	172
Rezervy na opravy	173
Výše a výpočet rezervy na opravy	174
Rezervy – možné ukončení (ZoR § 7/4, 6)	175
Rezervy na likvidaci solárních panelů	176
Svěřenský fond	177
Trestní zákoník č. 40/2009 Sb.	178
Trestní odpovědnost právnických osob (zákon č. 418/2011 Sb. od 1. 1. 2012, novela č. 183/2016 Sb. s účinností od 1. 12. 2016)	179

Seznam tabulek

100	Základní schéma listu tabulky	180
102	Úrok z prodlení podle občanského zákoníku	181
103	Míra inflace	182
105	Státní dluh České republiky	183
110	Poplatky	184
120	Sazby DPH	185
160	Sazby zákonného pojištění odpovědnosti	186
190	Dny pracovního klidu	187
192	Letní čas	188
211	Stravné při tuzemských pracovních cestách od 1. 1. 2007	189
256	Průměrné ceny pohonných hmot – pro zaměstnance od 1. 1. 2007 a od 1. 1. 2009 i pro podnikatele	190
259	Sazby náhrad za používání silničních motorových vozidel	191
310	Sazba daně z příjmů právnických osob (podnikatelé)	192
315	Srážková daň	193
342	Měsíční zálohová daň z příjmů ze závislé činnosti od roku 2008	194
345	Měsíční záloha daně s progresivní daní	198
350	Technické zhodnocení	199
361	Výdaje procentem z příjmů u FO od roku 2018	200
362	Sleva na dani u FO od roku 2006	201
570	Nezabavitelná částka pro výpočet srážek ze mzdy 2025	202
710	Sazby sociálního a zdravotního pojištění	203
712	Minimální zálohy na sociální a zdravotní pojištění OSVČ	204
715	Maximální vyměřovací základ soc. a zdr. pojištění	205
720	Minimální mzda	206
721	Přepočet minimální hodinové mzdy	207
740	Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů	208
750	Invalidní daň a průměrná mzda	209

ÚVOD

Dostává se vám do rukou další publikace z řady „Předpisy v přehledech“ (DPH – zákon s přehledy, Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech, Vyhněte se chybám v účetnictví). Formu těchto publikací můžeme přirovnat k „předpisovým aforismům“. Proč? Jejich hlavní předností je stručnost. Mají snahu říci co nejvíce, co nejvýstižněji, a to vše na jediné stránce. A pokud některý přehled pro vás není užitečný, tak vás aspoň nezdrží.

Důležité upozornění: jedná se o stručné přehledy, proto zde nejsou podány vyčerpávající informace u dané problematiky. Je vždy nutné k tomu mít i platné znění předpisů.

Daně z příjmů jsou v současné době nejrozsáhlejší daňový zákon. Jeden a tentýž problém je obecně v předpisech řešen na mnoha místech. První část publikace tvoří přehledy, které komplexně a co nejstručněji uvádějí to nejdůležitější k danému problému. Jednotlivé odkazy na předpisy umožňují najít vše potřebné v předpisech.

Do druhé části publikace jsou zařazeny praktické daňové a účetní tabulky. Některé jsou všeobecně známé, ale jsou zde i tabulky, které vám mohou pomoci v daňové optimalizaci a kontrolní činnosti. Daňové tabulky jsou pomůckou, do které lze nahlédnout, je-li třeba rychle zjistit nějaké číslo.

U většiny tabulek je uveden i historický přehled, a tak nemusíte vyhledávat potřebné starší údaje v rozsáhlé literatuře. Pro porovnání v čase je uvedeno procentuální, popř. absolutní srovnání. Účinnou pomůckou jsou i citace z předpisů a minimum nejdůležitějších údajů týkajících se dané oblasti. Každá tabulka je doplněna pro oživení méně známým českým příslovím. (Čerpal jsem z knihy Česká přísloví, D. Bittnerová, F. Schindler, Karolinum, Praha 1997.)

Pro odkazy na nový občanský zákoník (NOZ) a zákon o obchodních korporacích (ZOK) jsem použil publikaci Převodní tabulky a rejstříky (Sagit, 2012).

Publikace je určena nejen těm, kteří se již touto problematikou běžně zabývají, ale také těm, kteří se s touto oblastí teprve seznamují a hledají přehlednou a srozumitelnou orientaci. Je určena všem účetním, daňovým poradcům, auditorům, studentům a pracovníkům finančních úřadů.

Skutečností je, že daňové zákony jsou čím dále složitější. Proto platí:

„Daně jsou jako slunce, čím déle do nich hledíš, tím méně vidíš.“

Předem děkuji za případné náměty či připomínky.

Děkuji Ing. B. Čuhlovi za přehled Soukromé životní pojištění a za aktuální tabulku 570 a Ing. B. Holečkovi za aktuální přílohu č. 5 a 9.

Své náměty, připomínky či vlastní zkušenosti můžete posílat na adresu autora e-mail: dusek.jiri@tiscali.cz.

autor

Informace k daním

- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
- **Novely zákonů v Poslanecké sněmovně:**
 - Poslanecká sněmovna – záložka Dokumenty – zde je: Ke sněmovním tiskům vytváříme několik rejstříků:dle navržených změn předpisů Sbírký zákonů – zde zadáte číslo zákona a máte k dispozici všechny dokumenty, kde je tento předpis měněn.
Doporučení: využijte Důvodové zprávy jednotlivých navržených novel.
- **Nejvyšší správní soud:**
 - záložka Rozhodovací činnost – a zde např. Judikatura správních soudů
- **Generální finanční ředitelství (GFR) – stanoviska a pokyny**
 - Pokyn D-59 s účinností od 1. 1. 2023
- **Zápisy z jednání Koordinačního výboru s Komorou daňových poradců ČR s MF ČR** (<http://cds.mfcr.cz/> – Daně a poplatky – Příspěvky KV KDP v menu poslední)
- **Zákon č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní**

Soustava daní

- **HMOTNÉ:**
 - **Přímé:**
 - Daně z příjmů (zákon č. 586/1992 Sb.)
 - Daň z nemovitých věcí (zákon č. 338/1992 Sb.)
 - Daň z nabytí nemovitých věcí (zákon č. 340/2013 Sb.) – od 1. 1. 2014
 - Daň dědičná (zákon č. 357/1992 Sb.) – od 1. 1. 2014 zahrnuto do daní z příjmů
 - Daň darovací (zákon č. 357/1992 Sb.) – od 1. 1. 2014 zahrnuto do daní z příjmů
 - Daň silniční (zákon č. 16/1993 Sb.)
 - Daň z hazardních her (zákon č. 187/2016 Sb.)
 - **Nepřímé:**
 - Daň z přidané hodnoty (zákon č. 235/2004 Sb.)
 - Daně spotřební (zákon č. 353/2003 Sb.)
 - Daně ekologické (zákon č. 261/2007 Sb.)
 - Daň ze zemního plynu a některých dalších plynů
 - Daň z pevných paliv
 - Daň z elektřiny
- **PROCESNÍ:**
 - Správa daní a poplatků (zákon č. 337/1992 Sb.)
 - Daňový řád (zákon č. 280/2009 Sb. platný od 1. 1. 2011)
 - Soudní řád správní (zákon č. 150/2002 Sb.)

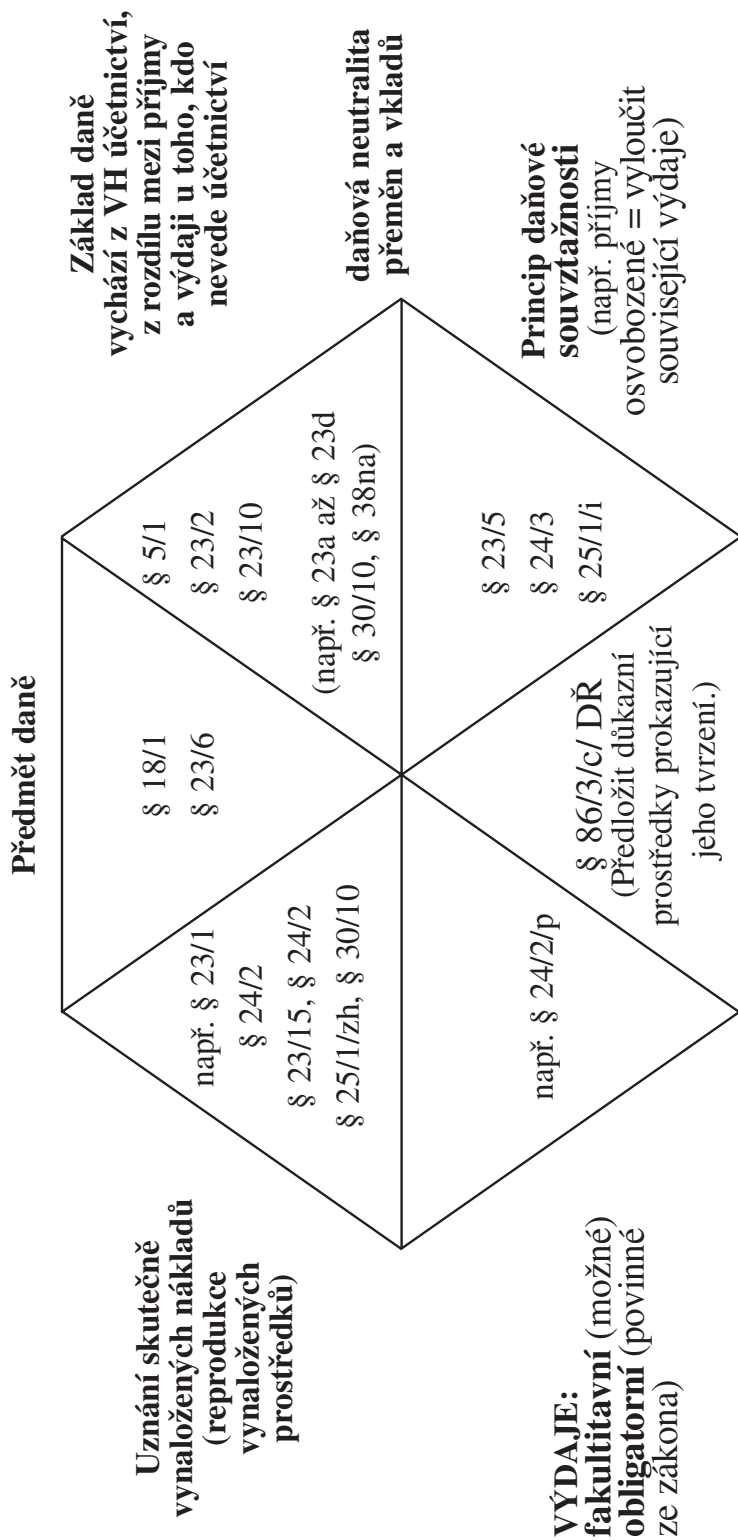
Vždy mějte na paměti

Tatáž věc (problém) – z jakého pohledu se na ni dívám:

- k jakému datu!
- o jak velkou problematickou částku se jedná
- vede účetnictví x nevede účetnictví
- kalendářní rok x hospodářský rok
- podnikatel x nepodnikatel
- fyzická osoba (FO) x právnická osoba (PO)
- zaměstnavatel x zaměstnanec
- pronajímatel x nájemce
- daně z příjmů x DPH
- daně z příjmů x jiné daně
- občanský zákoník x obchodní zákoník
- tuzemsko x cizina
- peněžní x nepeněžní plnění
- přeměny x nepřeměny
- od kdy je účinnost ustanovení zákona:
 - ode dne platnosti zákona
 - od zdaňovacího období, které započalo v roce ...
 - od účetního období, které započalo v roce ...
- zda-li nejde o zneužití práva

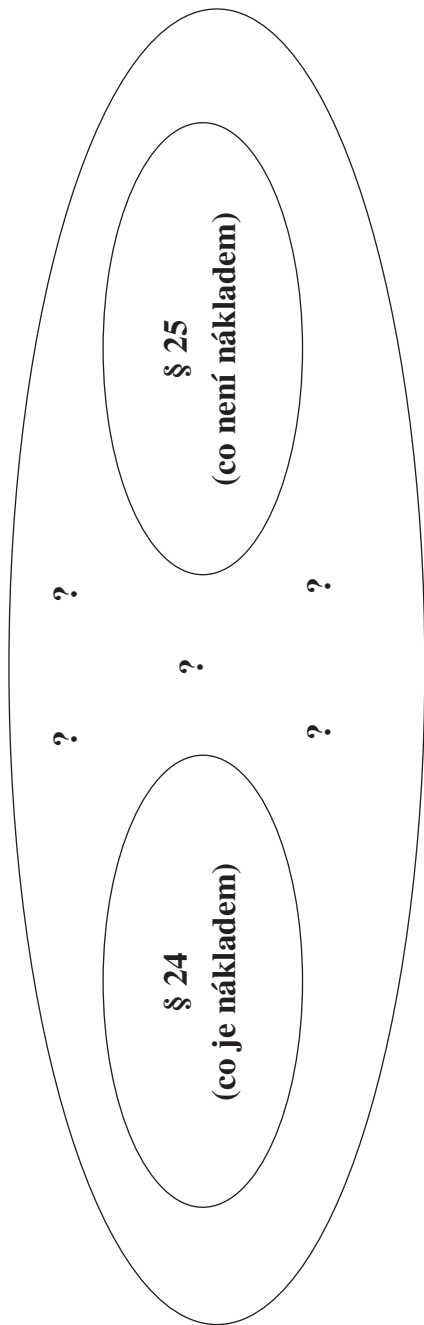
A pokud něco vypadá velice daňově či finančně výhodně, je to většinou krajně podezřelé.

Daňové souvislosti

Co je a není daňovým nákladem

Zákon o daních z příjmů uvádí některé náklady, které jsou daňové a které ne. Základ daně se ještě o některé částky zvyšuje (§ 23/3/a) nebo snižuje (§ 23/3/b, nebo lze snížit c). Zbývá ovšem ještě mnoho případů, které zákon jednoznačně neřeší!

(Rambouskovo schéma)

- Za příjmy se považuje plnění (§ 23/6):
 - peněžní
 - nepeněžní (oceněné podle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku)
 - příjmy získané směnou se posuzují jako příjmy získané prodejem

Výdaje (náklady) FO

Základem daně jsou příjmy snížené o výdaje vynaložené na jejich (§ 5/1)	Příklady	§ 7/3	§ 9/3	§ 10/4	§ 24/1
DOSAŽENÍ (přítomnost)	– provozní výdaje (nejdou to odpisy)	X	X	X	X
ZAJIŠTĚNÍ (i budoucnost)	– správa majetku	X	X	–	X
UDRŽENÍ (i budoucnost)	– odpisy majetku	X	X	–	X

Paušální daň – pásma

- Pausální daň řeší tyto paragrafy ZDP: § 2a, § 7a, § 38lk
- Pro stanovení pásma paušální daně je zohledněno možné uplatnění výdajového paušálu, aby se paušální daň přiblížila odvodům, pokud by nebyla. Dle § 7/7 je výdajový paušál:
 - a) 80 % z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů živnostenského podnikání řemeslného,
 - b) 60 % ze živnostenského podnikání,
 - c) 40 % z jiných příjmů ze samostatné činnosti.
- *Příklad: Řemeslník má roční příjem 1,9 mil. Kč. Příjem má pouze z řemeslné činnosti (100 %), kde lze uplatnit 80 % výdajového paušálu. Proto spadá do 1. pásma paušální daně.*
- Dle § 2a/5 jsou pásma určena s ohledem na výdajový paušál takto:

Roční příjem je	a alespoň 75 % příjmů je z činností, na které lze uplatnit některý výdajový paušál		
	80 %	60 %	40 %
do 1 mil. Kč	1. pásmo bez ohledu na to, z jaké činnosti		
do 1,5 mil. Kč	1. pásmo		
do 2 mil. Kč	1. pásmo	2. pásmo	2. pásmo 3. pásmo

Paušální zálohy (§ 38lk)

- Jedinou měsíční zálohou paušální daně platíte tři odvody zároveň:
 - Daň z příjmů určena v § 38lk/7 zákona o daních z příjmů č. 586/1992 sb.
 - Sociální pojištění určeno v § 14/3 zákona o sociálním pojištění č. 589/1992 Sb.
 - Zdravotní pojištění určeno v § 3a/5 zákona o zdravotním pojištění č. 592/1992 Sb.

Pásmo	Rok	Paušální daň		Daň z příjmu	Pojištění měsíčně	
		měsíčně	za rok		sociální	zdravotní
1.	2023	6 208	74 496	100	3 386	2 722
	2024	7 498	89 976	100	4 430	2 968
	2025	8 716	104 592	100	5 473	3 143
2.	2023	16 000	192 000	4 936	7 446	3 591
	2024	16 745	200 940	4 936	8 191	3 591
	2025	26 000	312 000	9 320	11 388	5 292
3.	2023	27 139	325 668	9 320	12 527	5 292
	2024					
	2025					